Řada problémů zůstává nedořešena, ukázalo osm kontrol NKÚ zaměřených na vnitřní bezpečnost státu

11.12.2025 - | Nejvyšší kontrolní úřad

V letech 2018 až 2024 provedl NKÚ osm kontrol zaměřených na vnitřní bezpečnost státu. Prověřil při nich 14,5 mld. Kč. Předkládaná souhrnná zpráva ukazuje, že řada problémů zůstává nedořešena. NKÚ ve zprávě navrhuje změny potřebné ke zvýšení efektivity a dlouhodobé stability vnitřní bezpečnosti. Je třeba mj. provést komplexní revizi nevyhovující legislativy, doplnit zejména chybějící odborníky na finanční kriminalitu či kyberkriminalitu, dořešit problémy se zastaralou technikou a podporu směrovat tam, kde je nejvíc potřeba. Souhrnná zpráva ale zároveň ukazuje, že kontroly NKÚ již měly reálný dopad na zvýšení bezpečnosti i informovanosti občanů a zlepšení fungování státu.

K jakým konkrétním změnám provedené kontroly vedly? Např. po kontrole č. 22/12 věnované ochraně obyvatelstva, jejíž závěry Ministerstvo vnitra (MV) zpočátku odmítalo, došlo postupně ke zlepšení informovanosti obyvatel. MV využilo doporučení NKÚ a podle zahraničního vzoru zaslalo letos na podzim domácnostem do schránek tištěnou brožuru s názvem „72 HODIN“, která vysvětluje, jak se připravit na krizové situace. Resort také zpřístupnil online mapu úkrytů, připravuje mobilní aplikace pro varování obyvatel a zřídil například webovou stránku www.72h.gov.cz. Od roku 2027 bude ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy začleněno vzdělávání o ochraně obyvatelstva přímo do školních osnov. Přesto však nadále chybí revize nevyhovující právní úpravy, která je pro moderní systém ochrany obyvatelstva nezbytná.

Podobný vývoj nastal i u kontroly č. 21/21 zaměřené na ochranu měkkých cílů, tedy míst s velkou koncentrací lidí, jako jsou školy, nemocnice či obchodní centra. MV původně závěry této kontroly odmítalo, přestože NKÚ upozornil na řadu nedostatků. Teprve tragický útok na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v prosinci 2023 přiměl resort k přípravě konkrétních opatření. Jejich provádění nyní NKÚ prověřuje v nové (navazující) kontrole.

Dalším z prověřovaných témat byla prevence kriminality (kontrolní akce č. 18/20). Kontroloři zjistili, že ministerstva nestanovila konkrétní a měřitelné cíle, kterých měla poskytnutá podpora dosáhnout, nebo že MV nesměrovalo podporu do regionů s nejvyšším počtem trestných činů. A dopady? Podpora je nyní cílena právě tam, kde je kriminalita nejvyšší, a skutečně přispívá ke snižování trestné činnosti.

I v oblasti vzdělávání (kontroly č. 18/30 a č. 19/20) přijalo MV řadu opatření. Kontrola č. 18/30 např. ukázala, že i přes provedenou reorganizaci vzrostly během pěti let (2013 až 2018) náklady na vzdělávání při srovnatelném počtu studentů o 35 %. Nebo že ze 419 absolventů policejních škol za roky 2013–2017 byla k Policii ČR přijata pouze pětina. Realizovaná opatření posílila roli Policejní akademie ČR, zefektivnila výdaje na vzdělávání a zvýšila počet absolventů nastupujících k Policii ČR. Přesto však zůstává nedostatek policistů, zejména ve specializovaných činnostech.

V kontrole č. 19/11 zaměřené na bezpečnostní výzkum upozornil NKÚ na slabiny systému. Doporučení NKÚ zlepšila využití výsledků výzkumu a podpora nyní směřuje na priority posilující bezpečnost občanů. Kontrola č. 22/14 zaměřená na schopnost státu reagovat na přírodní katastrofy odhalila, že integrovaný záchranný systém (IZS) nebyl plně připraven v oblastech, kde k těmto událostem dochází nejčastěji. Kontrola dále zjistila, že Policie ČR nepřipravila projekty včas a

nepořídila potřebnou techniku pro IZS. Díky přijatým opatřením tuto techniku nyní pořizuje, avšak pro naplnění potřeb IZS je nutné pokračovat v dalších investicích a modernizaci zastaralé techniky.

V kontrole č. 20/10 zaměřené na migrační politiku bylo zjištěno, že přínos programů v oblasti migrace byl obtížně vyhodnotitelný, protože MV stanovilo cíle obecně a bez měřitelných ukazatelů. MV na základě doporučení NKÚ vytvořilo monitorovací systém, který umožňuje sledovat skutečný přínos vynaložených prostředků (například pro integraci cizinců). Přijatá opatření mj. přispěla i k zvládnutí migrační vlny z Ukrajiny. Výsledky kontroly byly oceněny zahraničními kontrolními institucemi a prezentovány v časopise Evropského účetního dvora i na mezinárodních konferencích.

V souhrnné zprávě Nejvyšší kontrolní úřad rovněž konstatuje, že se Česká republika v „globálním indexu míru“, který porovnává úroveň bezpečnosti v různých zemích, propadla z 6. místa v roce 2018 na 12. místo v roce 2024.

Odbor komunikace
Nejvyšší kontrolní úřad

https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/rada-problemu-zustava-nedoresena--ukazalo-osm-kontrol-nku-zamerenych-na-vnitrni-bezpecnost-statu-id15235